

Nagyhét

Virágvasárnap, C évben

Lk 19,28-40; Iz 50,4-7 ■ Fil 2,6-11 ■ Lk 22,14-23,56

„Nyissátok meg a kapukat, és táruljatok fel, örök kapuk, hadd menjen be a dicsőségnek Királya!”

Az Egyház szent liturgiája Virágvasárnappal kezdi a Szent Háromnap ünneplését, elővételezve az Úr szenvedéstörténetének emlékeztét a passió éneklésével, de a húsvéti győzelem ragyogását is az ünnepi bevonulással és a *Hozsanna* éneklésével. Ha Virágvasárnap nélkül érkeznénk a Szent Háromnapba, félő, hogy Jézus egyéni történetét idéznénk föl csupán, a pert, a kínzásokat, a kivégzést. A mai szegényes, mégis dicsőséges bevonulás azonban már azt is ünnepli, hogy a mi Urunk győzött a halálon, és szent vére által megtörve a sátán uralmát a megváltásra szomjazó emberiséget az örök kapukon át a mennyei Atya házába vezeti.

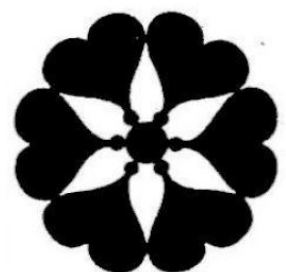
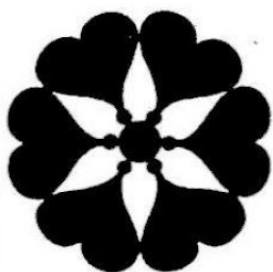
Ezen a napon megtanuljuk újra átlépni a Szentegyház küszöbét, úgy, ahogy kell: a megváltás mélyeséges hitével, az örök életnek és a test dicsőséges feltámadásának szilárd reményével s a Szentlélek által szívünkbe árasztott mennyei szeretettel. Az Egyház kapuja ugyanis az utolsó ítélet, a dicsőséges feltámadás és az örök élet kapuja.

A mai napon nem egyszerűen körmenetet tartunk, hanem ünnepélyes bevonulást, mely önmagában is jelzi a húsvéti misztérium lényegét, hogy a mi Urunk, Jézus Krisztus ebből a világból emberi testével-lelkével bevonult az Atya dicsőségébe. Ő maga mondta az utolsó vacsorán: *„Most elmegyek ahhoz, aki küldött engem.”* És: *„Aki bennem hisz, az átment a halálból az életre, illetve: annak örök élete van, és nem esik ítélet alá.”*

Ennek fényében bűnbánatot kell tartanunk: hányszor léptük át a templom áldott küszöbét unalommal, üres és hideg szívvel! Hányszor beszéltünk az Egyházzal hálátlanul és szeretetlenül! Irgalmazz nekünk, megváltó Királyunk, Jézus! Ne zárd be előttünk szent Egyházad földi és égi kapuját, szelíd Királyunk, Jézus!

A mai szentmise olvasmányai mind arról beszélnek, hogy az Úr dicsőségébe való bevonulás útja a végsőig menő önküivesítés és megaláztatás. De hiszen az Úr dicsősége, a Szentháromság belső élete is csupa önjajándékozás: egyik személy sem tart meg semmit önmagának, hanem az Atya a Fiúnak, a Fiú az Atyának adja szeretetének teljességét, a Szentleket, s őt árasztják ki ránk, emberekre is.

Virágvasárnap ezért nemcsak Nagypéntek és Húsvét titkát előlegezi, hanem Pünkösödét is. A pünkösdi Lélek van jelen a mai nap túlradó örömeiben, abban a tiszta és komoly örömben, mely *a kereszt által jött az egész világra.*

Virágvasárnap - ünnepi mise

Kezdőének:

Hat nappal Húsvét ünnepe előtt fölment Jézus Jeruzsálembe. Kivonultak eléje a gyermekek, kezükben pálmaágakkal. És kiáltozták hangos szóval: Hozsanna a magasságban! Aldott vagy, aki nagy irgalommal hozzánk jöttél.

Könyörgés:

Mindenható, örök Isten, Üdvözítőnk példát adott nekünk az alázatosságra, amikor szent akaratódból emberi testet öltött és vállalta a kereszthalált. Segíts jóságosan, hogy kínszenvedésének tanítását megértsük, és társai lehessünk feltámadásában. Aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké.

OLVASMÁNY Izajás próféta könyvéből

Nem rejtettem el arcomat azok elől, akik gyaláztak, de tudom, hogy nem vallok szégyent. Izajás így jövendölt a Megváltóról:

Ezt mondja az Úr Szolgája:

„Isten, az Úr tanította nyelvemet, hogy az igével támasza lehessenek a megfáradtaknak. Reggelenként ő teszi figyelmissé fülemet, hogy rá hallgassak, mint a tanítványok. Isten, az Úr nyitotta meg fülemet. S én nem álltam ellen és nem hátráltam meg. Hátamat odaadtam azoknak, akik vertek, arcomat meg azoknak, akik tépáztak. Nem rejtettem el arcomat azok elől, akik gyaláztak és leköpdöstek. Isten, az Úr megsegít, ezért nem vallok szégyent. Arcomat megkeményítem, mint a kőszikla, s tudom, hogy nem kell szégyenkezniem.”

Ez az Isten igéje.

Iz 50,4-7

VÁLASZOS ZSOLTÁR

Válasz: **Istenem, Istenem, * miért hagytál el engem?** Vö. 2a. vers. (2. tónus)

Előénekes: Aki csak rám néz, mind kinevet, * elhúzza száját, fejét csóválja.

Az Úrban remélt, hát mentse meg, * ha szereti őt, szabadítsa meg.

Hívek: Istenem, Istenem, * miért hagytál el engem?

E: Kutyák falkája vett körül, * gonosztevők serege szorongat engem.

Átlyuggatták kezemet és lábamat, * megszámlálhatom minden csontomat.

H: Istenem, Istenem, * miért hagytál el engem?

E: Elosztják maguk közt ruhámat, * és köntösömre sorsot vetnek.

Te azonban, Uram, ne maradj távol, * erősségem, siess és segíts.

H: Istenem, Istenem, * miért hagytál el engem?

E: Hirdetni fogom nevedet testvéreim előtt, * a gyülekezetben dicsőítelek téged.

Ti, akik féltitek az Urat, áldjátok, † magasztaljátok őt, Jákob fiai, Izrael minden gyermeke félje őt.

H: Istenem, Istenem, * miért hagytál el engem?

Zsolt 21,8-9.17-18a.19-20.23-24

SZENTLECKE Szent Pál apostolnak a filippiekhez írt leveléből

Megalázta önmagát, ezért Isten felmagasztalta őt.

Testvéreim!

Krisztus Jézus, mint Isten, az Istennel való egyenlőséget nem tartotta olyan dolognak, amelyhez feltétlenül ragaszkodnia kell, hanem szolgálai alakot öltött, kiüresítette önmagát, és hasonló lett az emberekhez. Megalázta önmagát, és engedelmes lett a halálig, mégpedig a kereszthalálig.

Ezért Isten felmagasztalta őt, és olyan nevet adott neki, amely fölötte van minden névnek, hogy Jézus nevére hajoljon meg minden térd a mennyben, a földön és az alvilágban, és minden nyelv hirdesse az Atyaisten dicsőségére, hogy Jézus Krisztus az Úr.

Ez az Isten igéje.

Fil 2,6-11

EVANGÉLIUM ELŐTTI VERS

Krisztus engedelmes lett értük mindhalálig, * mégpedig a kereszthalálig. Ezért Isten felmagasztalta, † és olyan nevet adott neki, * amely fölötte áll minden névnek. Fil 2,8-9 – 7b. tónus.

A MI URUNK JÉZUS KRISZTUS KÍNSZENVEDÉSE

Szent Lukács szerint

Vágyva vágytam rá, hogy ezt a húsvéti vacsorát elköltsem veletek, mielőtt szenvedek.

Amint elérkezett az óra, Jézus asztalhoz ült apostolaival együtt. Így szólt hozzájuk: „Vágyva vágytam arra, hogy ezt a húsvéti vacsorát elköltsem veletek, mielőtt szenvedek. Mondom nektek, többé nem eszem ezt, míg be nem teljesedik az Isten országában.” Aztán fogta a kelyhet, hálát adott és így szólt: „Vegyétek, és osszátok szét magatok között. Mondom nektek: nem iszom a szőlőtő terméséből addig, amíg el nem jön az Isten országa.”

Ezt tegyétek az én emlékezetemre.

Azután kenyeret vett a kezébe, hálát adott, megtörte és odanyújtotta nekik ezekkel a szavakkal: „Ez az én testem, amely értetek adatik. Ezt tegyétek az én emlékezetemre.” Ugyanígy a vacsora végén fogta a kelyhet is és azt mondta: „Ez a kehely az új szövetség az én véremlében, amely értetek kiontatik.”

Jaj annak az embernek, aki elárulja az Emberfiát!

„De nézzétek, az áruló keze is rajta van az asztalon. Az Emberfia ugyan elmegy, amint el van rendelve, de jaj annak az embernek, aki elárulja.” Erre kérdezgetni kezdték egymást, ki

az közülük, aki ezt megteszi.

Én úgy vagyok köztetek, mintha a szolgátok volnék.

Majd versengés támadt köztük, hogy melyikük a nagyobb. Erre azt mondta nekik: „A királyok uralkodnak a népeken, s akik hatalmat gyakorolnak fölöttük, jötevőiknek hívatják magukat. Közöttetek ne így legyen. A legnagyobb legyen olyan, mintha a legkisebb volna, az előjáró pedig mintha a szolga volna. Mert ki a nagyobb, aki az asztalnál ül, vagy aki felszolgál? Nyilván az, aki az asztalnál ül. Én mégis úgy vagyok köztetek, mint aki szolgál. Ti kitarthatok velem megpróbáltatásaimban. Ezért nektek adom az országot, mint ahogy Atyám nekem adta, hogy majd asztalomnál egyetek és igyatok országomban, és trónon ülve ítélkezzetek Izrael tizenkét törzse fölött.

Amikor megtérsz, megerősíted testvéreidet:

Simon, Simon, a sátán hatalmat kért magának fölöttetek, hogy megrostáljon benneteket, mint a búzát. De én imádkoztam érted, nehogy meginogj a hitedben. Amikor majd megtérsz, te erősíted meg testvéreidet.” „Uram – felelte –, kész vagyok arra, hogy börtönbe, sőt a halálba menjek veled!” Ő azonban így válaszolt: „Péter, mondom neked, mielőtt ma megszólal a kakas, háromszor tagadod le, hogy ismersz engem.”

Be kell következnie annak, amit az Írás rólam mond.

Aztán tovább beszélt hozzájuk: „Amikor elküdtelek benneteket erszény, tarisznya és saru nélkül, szenvedtetek-e hiányt valamiben?” „Semmiben sem” – felelték. „Most azonban – folytatta –, akinek van erszénye, vegye elő, ugyanúgy a tarisznyáját is. Akinek pedig nincsen, adja el a ruháját, és vegyen rajta kardot. Mondom nektek, be kell következnie annak, amit az Írás rólam mond: »A gonosztevők közé számították.« Sorsom ugyanis beteljesedik.” „Uram – mondták –, nézd, van itt két kard!” Erre csak annyit mondott: „Elég.”

Halálfélelemkerítette hatalmába, és még buzgóbban imádkozott.

Ezután kiment, és szokása szerint elindult az Olajfák-hegyére. A tanítványok is követték őt. Amikor odaért, azt mondta nekik: „Imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek.” Azután mintegy kőhajításnyira eltávozott tőlük, és térdre borulva imádkozott: „Atyám, ha akarod, vedd el tőlem ezt a kelyhet. De ne az én akaratom teljesüljön, hanem a tied.” Ekkor megjelent neki az égből egy angyal, és megerősítette. Halálfélelem kerítette hatalmába, és még kitartóbban imádkozott. Verejtéke mint megannyi vércsepp hullott a földre. Majd abbahagyta az imát és visszament a tanítványokhoz, de a szomorúságtól alva találta őket. Rájuk szólt: „Miért alusztok? Keljetek fel és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek!”

Júdás, csókkal árulod el az Emberfiát?

Mielőtt még befejezte volna szavait, egy csapat érkezett. Júdás vezette, egy a tizenkettő közül. Jézushoz lépett, hogy megcsókolja. Jézus megkérdezte: „Júdás, csókkal árulod el az Emberfiát?” Amikor a tanítványok látták, hogy mi készül, megkérdezték: „Uram, rántsunk kardot ellenük?” Egyikük mindjárt le is sújtott a főpap szolgájára, s levágta a jobb fülét. De Jézus leintette: „Hagyjátok, elég!” Aztán megérintette a szolga fülét, és meggyógyította. Az ellene kivonult főpapoknak, a templomőrség tisztjeinek és a véneknek pedig ezt mondta: „Mint egy rabló ellen, úgy vonultatok ki, kardokkal, dorongokkal! Naponta ott voltam a templomban veletek, mégsem emeltetek rám kezet. De ez a ti órátok, a sötétség hatalmáé.”

Péter kiment, és keserves sírásra fakadt.

Miután elfogták Jézust, a főpap házába vitték. Péter messziről kísérte. Az udvar közepén tüzet raktak, és körbe ülték. Péter is közéjük ült. Egy szolgáló meglátta, hogy ott ül a tűznél. Szemügyre vette, aztán megjegyezte: „Ez is vele volt.” De Péter tagadta: „Asszony, nem is ismerem őt.” Nem sokkal ezután más valaki is észre vette: „Te is közéjük tartozol!” – szólt neki. Péter tiltakozott: „Ember, nem tartozom közéjük!” Alig telt el egy óra, valaki ismét bizonygatta: „De igen, ez is vele volt, hiszen galileai.” „Ember – tagadta újra Péter –, nem tudom, mit beszélsz.” Még ki sem mondta, máris megszólalt a kakas. Az Úr megfordult, s rátekintett Péterre. Péternek eszébe jutott, mit mondott neki az Úr: „Mielőtt ma megszólal a kakas, háromszor tagadsz meg engem.” Akkor Péter kiment, és keserves sírásra fakadt.

Találd el, ki ütött meg?

Az emberek, akik őrizték Jézust, csúfot űztek belőle és bántalmazták. Szemét bekötötték, és kérdezték: „Találd el, ki ütött meg?” És mindenféle szitkokat szórtak rá.

Jézust a főpapok tanácsa elé állították.

Mihelyt megvirradt, összegyűltek a nép vénei, a főpapok meg az írástudók, és a tanácsuk elé állították. „Ha te vagy a Messiás – szólították fel –, mondd meg nekünk.” Így válaszolt rá: „Ha megmondom is, nem hiszitek el. Ha pedig kérdezlek benneteket, nem feleltek. De az Emberfia mostantól fogva a hatalmas Isten jobbján fog ülni.” Erre egyszerre közbevágtak: „Tehát te vagy az Isten Fia?” Ő pedig ezt mondta nekik: „Ti mondjátok, hogy én vagyok.” „Mi szükségünk van még tanúkra? – mondták erre. – Magunk hallottuk a saját szájából.” Ezzel fölkerekedett az egész testület, és Pilátushoz kísérték.

Nem találom semmiben bűnösnek ezt az embert.

Ott vádolni kezdték: „Azt tapasztaltuk – mondták –, hogy tévútra vezeti népünket. Megtiltja, hogy adót fizessünk a császárnak. Azt állítja magáról, hogy ő a Messiás király.” Pilátus

megkérdezte tőle: „Te vagy-e a zsidók királya?” „Magad mondog” – felelte. Pilátus erre kijelentette a főpapoknak és a népnek: „Nem találom semmiben bűnösnek ezt az embert.” De azok erősködtek: „Tanításával fellázítja a népet Galileától kezdve egészen Judeáig.” Ennek hallatára Pilátus megkérdezte, hogy Galileába való-e. Amikor megtudta, hogy Heródes uralma alá tartozik, elküldte Heródeshez, aki azokban a napokban éppen Jeruzsálemben tartózkodott.

Heródes udvarával együtt gúnyt űzött belőle.

Amikor Heródes meglátta Jézust, nagyon megörült. Régóta szeretne volna látni, mert sokat hallott felőle, s remélte, hogy valami csodát tesz a jelenlétében. Sokat faggatta, de ő nem méltatta feleletre. A főpapok és az írástudók is odamentek, és hevesen vádolták. Heródes akkor udvarával együtt gúnyt űzött belőle. Csúfságból fehér ruhába öltöztette, aztán visszaküldte Pilátushoz. Ezen a napon Heródes és Pilátus jó barátok lettek; azelőtt ugyanis haragban voltak.

Pilátus kiszolgáltatta nekik Jézust akaratuk szerint.

Pilátus ismét összehívta a főpapokat, a véneket és a népet, s így szólt hozzájuk: „Elém vezettétek ezt az embert, mint a nép lázítóját. Jelenlétetekben kihallgattam, de az ellene felhozott vádak közül nem találtam egyben sem vétkesnek. És Heródes sem, mert lám, visszaküldte hozzám. Láthatjátok, semmi olyat nem követett el, amiért halált érdemelne. Megfenyítem hát, és szabadon bocsátom.” Az ünnep alkalmával szabadon kellett bocsátania egy foglyot. Az egész nép akkor kiáltozni kezdett: „Vesszen el! Bocsásd szabadon Barabást!” Barabást a városban történt fölkelés és gyilkosság miatt vetették börtönbe. Pilátus ismét hozzájuk fordult, mert szabadon akarta bocsátani Jézust. De tovább ordítottak: „Keresztre! Keresztre vele!” Harmadszor is megkérdezte: „De hát mi rosszat tett? Semmi vétket nem találok, amiért halálra kellene ítélnem. Megfenyítem és szabadon bocsátom.” De azok nem tágitottak, hanem egyre elszántabban, egyre hangosabban kiáltozták, hogy feszítse keresztre. Erre Pilátus úgy határozott, hogy enged követelésüknek. Szabadon engedte hát kérésükre azt, aki lázadás és gyilkosság miatt került börtönbe, Jézust meg kiszolgáltatta nekik akaratuk szerint.

Jeruzsálem leányai, ne engem sirassatok!

Ahogy elvezették, megállítottak egy cirenei embert, Simont, aki éppen a mezőről tartott hazafelé. Vállára adták a keresztet, hogy vigye Jézus után. Nagy tömeg követte, asszonyok is, akik jajgattak és sírtak miatta. Jézus hozzájuk fordult és így szólt: „Jeruzsálem leányai, ne engem sirassatok! Inkább magatokat sirassátok és gyermekeiteket, mert jönnek majd napok, amikor azt fogják mondani: Boldogok a magtalanok, és akik nem szültek és nem szoptattak. Akkor majd kiáltani fogják a hegyeknek: »Omoljatok ránk!« És a domboknak: »Takarjatok el!« Mert ha a zöldellő fával így tesznek, mi lesz a sorsa a kiszáradt fának?”

Két gonosztevőt is vittek vele, hogy kivégezzék őket.

Atyám, bocsáss meg nekik, hisz nem tudják, mit tesznek.

Amikor odaértek arra a helyre, amelyet Koponya-helynek hívtak, ott keresztre feszítették, s a gonosztevőket is vele, egyiküket jobbról, másikat balról. Jézus pedig ezt mondta: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit tesznek.” Ruháján sorsot vetve megosztottak.

Ez a zsidók királya.

A nép bámészkodott, a főtanács tagjai gúnyolódtak: „Másokat megmentett – mondták –, most mentse meg magát, ha ő a Messiás, az Isten választotta.” Gúnyt úztek belőle a katonák is, odamentek, és ecettel kínálták: „Ha te vagy a zsidók királya, szabadítsd meg magadat!” – mondták. Feje fölé görög, latin és héber nyelvű feliratot tettek: Ez a zsidók királya.

Még ma velem leszel a paradicsomban.

Az egyik fölfeszített gonosztevő káromolta: „Nem te vagy a Krisztus? Szabadítsd meg hát magadat és minket is.” A másik rászólt: „Nem félsz az Istentől? Hisz te is ugyanazt a büntetést szenveded. Mi legalább tetteink méltó büntetését kapjuk. De ez semmi rosszat sem tett!” Aztán hozzá fordult: „Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz uralmadban.” Ezt válaszolta neki: „Bizony mondom neked, még ma velem leszel a paradicsomban.”

Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet.

A hatodik óra körül sötétség támadt az egész földön, s egészen a kilencedik óráig tartott. A nap elsötétedett, a templom függönye közepén kettéhasadt. Jézus ekkor hangosan felkiáltott: „Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet.” E szavakkal kilehelte lelkét.

(Most térdre borulunk, és egy keveset csendben időzünk.)

Amikor a százados a történeteket látta, dicsőítette az Istent, s azt mondta: „Ez az ember valóban igaz volt.” Az egész kíváncsi tömeg, amely összeverődött, a történetek láttán mellét verte és szétoszlott. Jézus ismerősei pedig, köztük az asszonyok is, akik Galileából kísérték, távolabb állva nézték mindezt.

József a holttestet sziklába vájt sírba fektette.

Volt egy József nevű derék és igaz férfi, Judea Arimatea nevű városából származott, és maga is várta az Isten országát. Tagja volt a tanácsnak, de nem értett egyet a határozattal és az eljárással. Ez elment Pilátushoz, és elkérte Jézus testét. Aztán levette, gyolcsba

göngyölte, és sziklasírba helyezte, amelyben még nem feküdt senki. A készüllet napja volt, amikor a szombat fényei már világítottak. A Galileából érkezett asszonyok is elmentek, és megnézték a sírt, hogyan helyezték el benne a holttestet. Hazatérőben illatszereket és keneteket vásároltak, a szombatot meg a parancs szerint nyugalomban töltötték.

Ezek az evangélium igéi.

Lk 22,14-23,56

EGYETEMES KÖNYÖRGÉSEK

Pap: Imádkozzunk, testvéreim, hogy Megváltó királyunkhoz mindenkor hűségesek maradjunk!

Lektor: 1. Urunk, ismerje fel minden ember, hogy önfeláldozó szenvedésed árán váltottál meg bennünket!

Hívek: Kérünk éged, hallgass meg minket!

2. Tedd készséggé Egyházad tagjait a kereszt hordozására és a kegyelem közvetítésére!

Hívek: Kérünk téged . . .

3. Keresztedből fakadjon béke és egyetértés minden nép számára!

Hívek: Kérünk téged . . .

4. Egyesítsd szenvedéseinket megváltó szenvedéseddel, hogy egyek lehessünk veled a mennyei boldogságban is!

Hívek: Kérünk téged . . .

5. Megváltó kereszthalálod által adj örök életet az elhunyt híveknek!

Hívek: Kérünk téged . . .

Pap: Urunk Jézus, te vonakodás nélkül vállaltad a kereszthalál gyötrelmét néped üdvösségéért. Taníts meg minket az áldozatos szeretetre, hogy részünk legyen az örök dicsőségben! Aki élsz és uralkodol mindörökkön-örökké.

Hívek: Amen.

Felajánló könyörgés:

Urunk, Istenünk, egyszülött Fiad szenvedése engeszteljen ki téged irántunk, és amit cselekedeteinkkel nem tudunk kiérdemelni, ennek a végtelen értékű áldozatnak érdeméből adja meg nekünk a te irgalmad. Krisztus, a mi Urunk által.

Prefáció:

Az Úr legyen veletek.

H.: És a te lelkeddel.

Emeljük föl szívünket.

H.: Fölemeltük az Úrhoz.

Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek.

H.: Méltó és igazságos.

(Mert) Valóban méltó és igazságos, illő és üdvös, hogy mindig és mindenütt hálát adjunk néked, mi Urunk, szentséges Atyánk, mindenható örök Isten: Krisztus, a mi Urunk által.

Bár ő maga semmit sem vétett, az ítélet ártatlanul érte, – a bűnösökért MÉGis szenvedést vállalt. Az ő halála bűneinket elvette, feltámadása megigazulást adott nekünk. Az ő dicsőségét vallja ég és föld, vallják az angyalok és főangyalok, – hangos szóval HIRdetik, és vég nélkül mondják: (zengik:)

Áldozási ének:

Atyám, ha nem kerülhet el ez a kehely anélkül, hogy ki ne igyam, legyen akaratod szerint.
(Mt 26,42)

Áldozás utáni könyörgés:

Mennyei eledellel tápláltál minket, Istenünk. Könyörögve kérünk, hogy akik szent Fiad halálából már biztosan remélhetjük azt, amiben hiszünk, feltámadásának erejéből eljuthassunk oda, ahová törekszünk. Krisztus, a mi Urunk által.
